

Posudek vedoucího diplomové práce

Barbora Polachová, *Cultural Diplomacy of Canada (1993-2012)*, Diplomová práce, UKFSV, Institut mezinárodních studií, červen 2013.

Předložená práce Barbory Polachové se věnuje analýze kanadské kulturní diplomacie od nástupu liberální vlády Jeana Chrétiena v roce 1993 do současné konzervativní administrativy Stephena Harpera v roce 2012. Diplomantka zvolila za počátek své indukční studie období, kdy vznikl dokument revidující tehdejší zahraniční politiku Kanady „Canada in the World“.

Z věcného hlediska se jedná o velmi náročnou práci, která vyžadovala složitou práci s prameny, které nejsou běžně přístupné ani v České republice ani v Kanadě. Díky stipendijnímu pobytu v Kanadě a samozřejmě i zápalu a houževnatosti, se však Barboře podařilo soustředit velké množství empirické evidence, zejména v podobě interních dokumentů ministerstva zahraničních věcí, které navíc obohatila o anonymizované rozhovory s experty na danou problematiku. Tyto zdroje přináší důležité kvalitativně a kvantitativně podložené argumenty, které zaplnily důležité deficity (bílá místa) v původní hypotéze, s níž do Kanady Barbora odjížděla.

Z teoretického hlediska lze vysoce ocenit podrobný přehled dosaženého bádání k tématu veřejné a kulturní diplomacie. Tento přehled naznačuje konceptuální neukotvenost definice konceptu kulturní diplomacie (str. 24). Základní teze této diplomové práce, tedy, že „jsme v době Harperova konzervativního kabinetu svědky postupného odumírání kulturní diplomacie jako nástroje měkké moci (soft power)“ (str. 14 a 94), je možné částečně zpochybnit právě z hlediska definičního ukotvení kulturní diplomacie, jejíž paradigma se neustále vyvíjí. Na příkladu akademických vztahů lze nejlépe demonstrovat tuto definiční ambivalentnost. Za použití dat k alokaci finančních prostředků do této kapitoly kulturní diplomacie autorka dokládá, že Harperova vláda zrušila klíčové programy akademických vztahů, jakým byl program „Understanding Canada“, dříve známý pod označením „Canadian Studies Program“ (str. 88). Zároveň však dodává, že data dokládají rostoucí množství finančních prostředků z rozpočtu federální vlády na podporu akademických vztahů (str. 89 a 91). Ačkoli s autorkou osobně souhlasím v tom, že zrušení programu kanadských studií povede v budoucnu k omezení promočního potenciálu Kanady v zahraničí, nelze z toho doložit, že Harperova vláda ustupuje od využívání veřejné diplomacie jako nástroje měkké moci zahraniční politiky. Současná vláda nahradila tyto programy podporou programu „Experience Canada“ a podporou dalších stipendijních programů i podporou programu propagace studií na kanadských školách, které by bylo možné zahrnout do kategorie programů podporující excelenci tzv. „leadership programs“, které do kulturní diplomacie, podle definice na str. 34, také spadají. Navýšení prostředků také proběhlo do podpory zahraničních vysílání, např. frankofonní stanice TV5.

V oblasti kultury je pokles podpory Harperovy vlády výraznější a prokazatelnější. Snížení podpory vývozu kulturního průmyslu a snížení úlohy ambasád a zahraničních misí na propagaci kanadské kultury je podle předložené analýzy nezpochybnitelné. Ačkoli se práce zaměřuje především na podporu kultury

v zahraničí, pro pochopení motivací a širšího postavení kultury v ideologických motivacích Harperovy vlády by bylo užitečné práci doplnit o analýzu rozpočtu Harperovy vlády na tvorbu a rozvoj kultury uvnitř Kanady, který také od roku 2006 doznal obrovských škrtů a byla kromě jiného zrušena 65 let stará organizace podporující kulturu (Canadian Conference of the Arts). Ministerstvo kulturního dědictví však vykazuje v rozpočtech větší prostředky, směřující k ideologicky konzervativnějšímu využití. Z uvedeného vyplývá, že současná vláda omezuje prostředky jdoucí na kulturu v úzkém slova smyslu a bylo by zajímavé rozklíčovat politické a zejména ideologické motivace této realokace.

Po formální stránce se v práci nachází několik editorských přehmatů v přílohách. V textu je například odkazováno ke grafu 5, který je ovšem v textu očíslován jako graf č. 6 (str. 91), ale měl by být očíslován jako graf č. 8, aby nedocházelo k jeho záměně s grafem č. 6 ze strany 77. Druhá část grafu č. 4 (str. 89), která zobrazuje meziroční proměny alokací kulturních grantů, by měla být lépe popsána. Objevují se tam drobnosti typu – nadbytečné mezery před číslem odkazu a interpunkcí, velikost písma (např. odkazy 199, 202, 170, 171), nedokončená závorka na str. 82 (2,5 mil.), nedokončená věta „from 4.5 mil to 9 mil compared to“ (str. 71), apod. Po jazykové stránce je práce psána čtivě, stylově i gramaticky čistě.

Souhrnem uzavírám, že předložená práce Barbory Polachové, patří k nadprůměrným diplomovým pracím a pro svou originalitu, aktuálnost i množstvím shromážděných empirických důkazů by bylo vhodné ji nabídnout k publikaci v kanadských odborných periodikách. Ráda proto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm **výborně**.

Při obhajobě navrhuji rozebrat následující otázky:

Pokuste se vysvětlit motivy (ideologické, politické, ekonomické), které vedou Harperovu vládu k omezování podpory kanadské kultury v zahraničí.

Jak byste se vypořádala s názorem, že kulturní diplomacie je moc, kterou je třeba budovat s rozvahou, protože vláda má velmi omezenou možnost kontrolovat obraz, který nevládní aktéři (např. kulturní a neziskové organizace) ve světě o zemi vytváří, centralizace veřejné diplomacie (zrušení překryvů mezi ministerstvem pro kulturní dědictví, či nedávné zrušení ministerstva pro humanitární pomoc CIDA) navíc umožňuje její efektivnější správu.

Ing. Mgr. Magdalena Fiřtová Ph.D.

V Praze dne 11. června 2013